

Јован Дивјак, један од хероја опсаде Сарајева, је приведен и заточен у једном аустријском затвору 4. Марта. Од 8. Марта је пуштен условно на слободу, међутим сада је у кућном притвору. Сваки сат који пролази нас подсећа на срамоту и патетична извлачења која је карактерисала европску дипломатију према рату у бившој Југославији.

Генерал Јован Дивјак је заробљен, уторак 3. Март, на Бечком аеродрому, по интернационалој потерници београдског резима за наводне “ратне злочине”. Иако је аустријски министар спољних послова Михаел Шпинделегер, одмах изразио незамисливост изручења Србији, хапшење генерала – све док се улицама Београда шета Ратко Младић, кољач Сребренице међу осталим – је један напад на морал и саму идеју европске правде.

Увреда за историју

Да се разумемо. Најмање од битке у Агинкоурту (1415) не постоји оружани конфликт у коме протагонисти нису блатили један другог; у тим случајевим су мање-више сви официри били подложни ратним злочинима. Мање-висте сви – сем, баш тако, Јован Дивјак.

6. Априла 1992. године, на почетку масакра који ће трајати 3 и по године, Јован Дивјак и Ратко Младић, и један и други српски генерал и титоисти, командују у војном сектору Сарајево, у духу ЈНА, армије Југославије. И тако, док се један окрене Палама, где узима одговорност за националистичке српске јединице Радована Карадџића, други, Јован Дивјак остаје у опседнутом граду и постаје архитект његове одбране

Задатак Дивјака? Спречити српским снагама да уђу у Сарајево. Његова улога? Учествовати у стварању једне босанске војске од хиљаде слабо наоружаних добровољаца. Његови непријатељи? Тенкови позиционирани на брдима Лукавице и Јагомира, снајпери Грбавице, паравојне јединице етничког чишћења.

Дивјак не учествује у ужасном рату у централној Босни. Неће учествовати у великој ослободилачкој офанзиви Крајине. Но помера се из опседнутог Сарајева. Зими и лети, виђа се на улицама Бјелаве, у Сарајеву, Бистрику, Храсну, у БиХ или на линијама фронта Ступа, у Србији.

У том ужасном рату против цивила који је био рат у Босни, писци ових линија могу сведочити, као и многи други, да је увек само постојала једна страна: она невинно заточених у опседнутом граду од стране једне солдатеске, пијана од насиља и мржње.

После рата Дивјак ће да напусти војску, мало после Дејтонског споразума, да би се посветио сирочадима и другим хуманитарним организацијама, учествујући у клубу интелектуалаца антинационалиста, профитирајући од своје популарности у кафићима Сарајева.

Прототип овог човека дужности је да, као што је рекао Андре Малро, “води се рат, без љубави према рату”, избегава организације ветерана, одбија части који ми припадају и посвећује време које му је остало да проба да поново изгради мултиетничку грађанску Босну, мултиконфесионалну и увек толерантну. Кућни притвор за таквог човека је контрадикторан неспоразум, једна увреда историје, криминал против савести. Аустрија и Европа морају да поново нађу свој дух и да одмах пусте Јована Дивјака на слободу.